

**Bardziej inteligentny
system OOŚ dzięki
głębszej
synchronizacji?**

Dr. Ismo Pölönen

Wykładowca prawa ochrony środowiska

Uniwersytet Wschodniej Finlandii

Podstawowe informacje i przedmiot prezentacji

- Praca doktorska na temat prawa Unii Europejskiej i prawa fińskiego w zakresie OOS (Pölönen 2007) oraz interdyscyplinarne badania na temat skuteczności fińskiego prawodawstwa w zakresie OOS (2005-2010)
 - Synteza (*Pölönen, I. – Hokkanen, P. – Jalava, K*): Skuteczność fińskiego systemu OOS – co działa, co nie, a co należy poprawić? – Environmental Impact Assessment Review (31) 2011, s. 120–128
- Sprawozdanie na temat propozycji Komisji (COM(2012) 628 final) w sprawie nowej dyrektywy OOS dla Ministerstwa Środowiska Finlandii (2013)
 - Analiza treści, jakości i potrzeby zmian
- Prezentacja koncentruje się na potrzebach i środkach doskonalenia propozycji Komisji w zakresie efektywności, oszczędności i akceptowalności uregulowań OOS

Ważne poprawki w propozycji Komisji

- Mini-OOŚ w fazie procedury selekcji (Art. 4 ust. 3 + załącznik II.A)
- Wspiera sprawozdania OOŚ wyższej jakości poprzez
 - Obowiązkowy zakres (Art. 5 ust.2)
 - Większe wymagania w zakresie treści (załącznik IV)
 - Mechanizmy samowystarczalności i zarządzania jakością dla sprawozdań środowiskowych (Art. 5 ust.3)
- Wymagania w zakresie monitoringu (Art. 8 ust.2)
 - Testowanie i sprawdzanie prognoz w świetle doświadczeń
 - Istotne narzędzie adaptacji i łagodzenia zmiany klimatu
- Jednak nie ulega wątpliwości potrzeba uściśleń i ponownego rozważenia wyborów prawnych i technicznych (stopień uszczegółowienia i kwestie w dyspozycji państw)

Główne słabości wniosku

- 1) Zwiększa zbędne obciążenie administracyjne
 - Nie upraszcza i nie precyzuje procesu OOŚ
 - Nie wykorzystuje w pełni wiedzy eksperckiej deweloperów oraz nałożonego na nich obowiązku wiedzy na temat istotnego oddziaływania projektu na środowisko

=> opóźnienia, rosnące koszty, utrata zasobów administracyjnych
- 2) Reguluje środki procedury selekcji, określania zakresu, kontroli jakości oraz integracji oceny oddziaływania na środowisko w zbyt wielu szczegółach

Potrzeba ponownego przemyślenia (procedura selekcji)

- Proponowany art. 4 ust.3: ocena środowiskowa (OŚ) (zawsze) zawierać będzie informacje wymienione w załączniku II.A
- => Potrzeba większego marginesu swobody: treść OŚ powinna zależeć od rozmiaru, charakteru i położenia projektu w załączniku II
- Środki zaradcze wymienione w art. 4 ust. 5c (w celu uniknięcia OOŚ na pełną skalę)
 - 1) brak pewności, że łagodzone skutki (w przedwstępnej fazie projektu) rzeczywiście pozostają poniżej progu OOŚ.
 - 2) ocena oddziaływania na środowisko miałaby miejsce poza kontrolą opinii publicznej.
- Informacje o zakresie zostaną uwzględnione w decyzji o procedury selekcji (art. 4 ust.6)
 - Więcej wad, niż zalet? Deweloperzy często potrzebują szybkiej decyzji o procedurze selekcji

Potrzeba ponownego rozważenia (zakres)

- Art. 5 ust.2 ustanawia wymóg ustalenia zakresu przez władze
 - Deweloperzy zasadniczo mają potencjał i zachęty do przygotowania dokumentu ustanawiającego zakres przy oszczędności kosztów.
=> Dyrektywa OOS powinna pozostawiać więcej miejsca na ustalenia, w których deweloper ma większą rolę do odegrania i więcej obowiązków w fazie procedury selekcji.
- Nierówność projektów wymienionych w załączniku I i II
 - Decyzje o zakresie mogą być oparte o ocenę środowiskową, ale tylko projekty wymienione w załączniku II podlegają tej ocenie.

Potrzeba ponownego rozważenia (wystarczalność i zarządzanie jakością)

- Wystarczalność i kontrola jakości poprzez akredytowanych i kompetentnych technicznie ekspertów lub ekspertów krajowych (art. 5 ust. 3).
 - Również kompetentna władza (np. agencja ochrony środowiska specjalizująca się w OOŚ) może być najlepszym ekspertem krajowym.
 - Nakładanie się kontroli jakości oznaczałoby dodatkowe koszty bez korzyści.
- => Wezwanie do bardziej ogólnego sformułowania, umożliwiającego kontrolę jakości przez kompetentne władze (ds. środowiska).

Uwagi na temat „jednego okienka” w zakresie OOS

- Art. 2(ust.3) odnosi się do skoordynowanych lub połączonych procedur jednej lub więcej władz w zakresie integracji kilku ocen wymaganych przez normy unijne.
 - Wydaje się hamować zintegrowane procedury w PC, w których deweloperzy odgrywają ważną rolę w tworzeniu i integracji oceny oddziaływania na środowisko.
- ⇒ Wystarczyłoby, żeby dyrektywa OOS regulowała szanse na integrację różnych ocen. Środki integracji powinny pozostać w gestii PC.

Duplikacja obowiązków oceny

- Propozycja wynika z wyroku *C-50/09 (Komisja v. Irlandia)*
 - W przeciwieństwie do sformułowań i wstępnego celu obowiązującej dyrektywy OOŚ
 - Ocena kompetentnych władz (art. 3)
 - Ocena (sprawozdanie środowiskowe) dewelopera
 - Wymagania w zakresie treści (art. 5 + załącznik IV)
 - Czy/czy powinny różnić się od oceny wymienionej w art. 3?
- => Tylko jedna ocena (dewelopera) jest wymagana, jakość i wystarczalność tejże jest kontrolowana i zapewniona przez CA (agencję środowiskową) lub komitet ekspertów

Summa summarum

- Bardziej inteligentny system OOŚ dzięki głębszej harmonizacji?
 - Nie, jeżeli harmonizacja zostanie przeprowadzona w sposób wyznaczony przez Komisję
 - Propozycja Komisji uniemożliwiłaby wykorzystanie lepszych możliwości uregulowań o sprawdzonej przez PC jakości
- Większość sugerowanych udoskonaleń jest oczywiście potrzebna, nie ma powodów zmian technik regulacyjnych
- Siła obecnej dyrektywy OOŚ:
 - Umożliwia uregulowania zależne od kontekstu na szczeblu krajowym i niższym, o dużej skuteczności, efektywności i akceptowalności
- **Dyrektywa OOŚ powinna wytyczać ramy, ale pozostawiać szczegółowe decyzje w gestii państw członkowskich**